

GAZETA ŁÓDZKA

Wtorek 8 Czerwca 1915 r.

ORGAN NARODOWY.
Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok IV. — № 142.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚI:
Rocznie 6 rubli, półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb. 50 kop.
miesięcznie 50 kopiejek.
Za odnośnienie do domów 10 kop. miesięcznie.
Za granicą miesięcznie rubli 1.
Wychodzi codziennie.

Redakcja i administracja—Przejazd № 8, otwarta codz. od 9
do 7 wiecz. w Niedziele i święta od 12 do 6-tej.
Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach re-
dakcyjnych od 10 do 11 i od 3—4
Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy
bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:
Nadesłane na 2 strony i śród tekstu za wiersz lub jego
miejsce 50 kop.; reklamy po tekście 15 kop.; nekrologia 20 kop.
Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej 20 kop.

Telegramy.

Wielka Kwatera Główna.

7 czerwca. — Urzędowo.
Z terenu zachodniego.

Na wschodnim zbocz wyżyny Lo-
retto, w godz. południowych i wieczor-
nych ponowili francuzi ataki, które
złamały się kompletnie w ogniu nas-
zym. Dalsze ofensywy ataków noc-
nych stłumiono w zarodku.

Na południowy wschód od He-
buterne (na wschód od Doullena) a-
takował nieprzyjaciel dziś rano bez-
skutecznie. Walki nie zakończono
tam jeszcze.

Szeroki atak francuski na pół-
nocny zachód od Moulin — Sous —
Tonvent (na północny zachód od
Seissons), odparto w przeważającej
części natychmiast, w jednym tylko
miejscu dotarł on do naszych rowów
czołowych, o które walka trwa. Za-
atakowano wczoraj wieczorem po-
zycję naszą pod Vanquois na połud-
niowy wschód od Varenne. Mimo
użycia bomb, wywołujących ogień,
które pokryły rowy nasze lekko pa-
lącym się płynem, nie udało się fran-
cuzom wtargnąć do pozycji naszych.
Z ciężkimi stratami schronił się
nieprzyjaciel do swych rowów.

Z terenu wschodniego.

Na północ od Kurszan, kawa-
lerja nasza zdobyła przejście przez
Windawę i wykonała szarżę w kie-
runku południowo - wschodnim. Na
południowy wschód od Kurtowian i
w okolicy na wschód od Sawdynik
ofensywa nasza zrobiła dobre postę-
py. Dalsze 3340 jeńców i dziesięć
karabinów maszynowych wpadło przy-
tem w ręce nasze.

Na południe od Niemna oczysz-
czono z nieprzyjaciela brzeg rzeki
aż do linii Tolansie—Sapiszczyki.

Z terenu południowo-wschodniego.

W walkach o Przemysł wzięto
33.805 jeńców. Na wschód od Prze-
myśla wojska sprzymierzone prowa-
dzą w dalszym ciągu walki zwy-
cięzkie i na północny zachód od
Mościsk odrzuciły nieprzyjaciela za
rzekę Wisznję.

Części armji generała von Lin-
singena przekroczyły Dniestr pod
Żurawnem i wzięły szturmem wyż-
nę na brzegu północno - wschodnim.
Dalej na południe pościg dotarł do
linji Nowica—Kałusz—Tomaszowce.
Zdobycz wzrosła tutaj do przeszło
13.000 jeńców.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Urzędowy komunikat austriacki.

WIEDEŃ, 7-go czerwca.

Atak centrum sprzymierzonych

na północ od Mościsk uczynił znów
pokaźne postępy. Po wzięciu sztur-
mem szanica przedmostowego w Żu-
rawnie armja Linsingena usadowiła
się silnie na północnym brzegu
Dniestru.

W walkach pod Przemysłem wzięto
od 1 czerwca przeszło 30.000 jeń-
ców.

Na południowym terenie wojny
odbywały się mniejsze skuteczne wal-
ki naszych wojsk granicznych.

Włosi zdają się posuwać z więk-
szymi siłami przeciw Isonzo.

Bombardowanie doków an- gielskich.

BERLIN, 7 czerwca. W nocy z dnia
6 na 7 czerwca nasze napowietrzne stat-
ki marynarskie wykonały skuteczne ata-
ki na doki w Kingston i Grimsby nad
Humbrem. Mimo silnego ostrzeliwania
powróciły one nieuszkodzone.

Zastępca szefa sztabu admiralicji
marynarki—podp. von Behncke

LONDYN, 7 czerwca. Admiralicja
donosi: W niedzielę w nocy Zeppelin
odwiedził wybrzeże wschodnie i zrzucił
bomby, wzniesające pożar i eksplodują-
ce, które w dwóch miejscach wywołały
pożary. Zabito 5 osób i czterdzieści ra-
niono.

Głos francuski.

PARYZ, 6 czerwca. „Agencja Ha-
vasa“ donosi: Armja rosyjska od kilku
ygodni czyni nie słychane wysiłki. Znaj-
duje się ona w takim położeniu jak fran-
cuska ubiegłej jesieni. Niemcy mogą
prędko siły swe przetrzącać z jednego
frontu na drugi, lecz mimo odwagi niem-
ców ich natężenie zużyje się. Upadek
Przemysła pokazuje, że rosjanie chcą
użyć swych źródeł pomocniczych w tak
zwanej „wojnie ruchomej“.

Sukcesy francuskie i wystąpienie
Włoch zmusza Niemców i austriaków do
podziału ich sił po stronie naszej. W
przyszłość spoglądamy z bezwarunko-
wym zaufaniem. (Zaufanie to już kilka-
krotnie zawiodło.—Przyp. Red.)

Nowy wódz francuski.

PARYZ, 6 czerwca. „Petit Parisien“
donosi: Minister marynarki postanowił
oddać naczelne dowództwo eskadry fran-
cuskiej pod Dardanelami wiceadmirałowi.
Nowym dowódcą naczelnym jest
wiceadmirał Nicel, któremu do pomocy
dodany będzie dotychczasowy dowódzca
naczelny kontradmirał Guepratle.

(Telegramy z ostatniej chwili na 3-iej stronie)

Jedenasty miesiąc wojny.

Europa spogląda na 10 miesięcy
wojny, jakiej świat cały dotychczas
nie widział. Jakiż jest rezultat tych
straszliwych zapasów?

Dzisiaj na początku jedenastego
miesiąca wojny Niemcy trzymają ca-
łą Belgię wraz z wybrzeżem i 25
tysięcy kilometrów kwadratowych
Francji północnej. Na wschodzie of-
ensywa rosyjska w Prusach Wschod-
nich, po dwakroć zakończona kata-
strofalną klęską trzech armji: Samso-
nowa, Rennenkampfa i Siewersa, u-
stała miejsca ofensywie Hindenburga
w Kurlandji, uwieńczonej dotych-
czas zdobyciem Libawy i poważnym
zagrożeniem Rygi.

Na ogromnej linii od Niemna
do Wisły Rosjanie, mimo nieśłycha-
nych wysiłków, nie zdołali oderwać
się od swego pasa fortecznego, do
którego przykuwają ich miazdzące
uderzenia czujnej armji niemieckiej.
Nad Wisłą, Bzurą i Rawką położenie
pozornie niezmienione, uległo jednak
silnemu wstrząśnieniu pod wpływem
majowej ofensywy sprzymierzonych
w Galicji. Nad Pilicą i Nidą linje
rosyjskie odrzucono tuż niemal pod
samą Wisłę.

W Galicji zaś spadła na Rosję
największa katastrofa, ponieważ tu u-
daremiono nie tylko uparte usiłowa-
nia Rosjan, zmierzające do przełama-
nia Karpat, lecz także odebrano im
owoce ich ofensywy listopadowej,
która doprowadziła ich aż pod mury
Krakowa. Dzisiaj Rosjanie darem-
nie kontr-atakami usiłują naprawić
upadek Przemysła, a odzyskanie u-
traconego przed ośmiu miesiącami
Lwowa przybliża się coraz bardziej.

W ten sposób szybko topnieją
owoce rosyjskich dziesięciomiesięcz-
nych wysiłków i straszliwych ofiar,
poniesionych w tej wojnie przez Ro-
sję. Utrata Przemysła, przez czte-
ry miesiące obleganego, utrata Lwo-
wa, który już sam car osobiście ob-
jął był w posiadanie—to dla Rosji
nie tylko utrata rezultatów wojny do-
tychczasowej, nie tylko przykreślenie
strategicznego odwrotu, ale klęska mo-
że nawet katastrofalna, w pierwszym
rzędzie polityczna, w skutkach nie-
obliczalna. Zupełnie bowiem co in-
nego jest być zwyciężonym z po-
czątku, a potem zdobyć się na ener-
giczną obronę, a co innego zwycię-
żać, a jeszcze głośniej krzywić o
swoich zwycięstwach, a potem tracić
owoce tych zwycięstw.

Rosja, która „zdobyła“ Lwów,
zajęła cały niemal obszar północnych
Węgier aż po Siedmiogród i Rumu-
nię, wygłodziła Przemysł, oparła swe
zagony o Kraków na południu i aż
o sam Królewiec niemal na północy,
pozbawiona dzisiaj czterech piątych
swojej zdobyczy, a stojąca przed utratą
jej reszty — ta Rosja już dzisiaj jest
pobita. Znaczenie Rosji w koalicji
nieprzyjacielskiej było olbrzymie. Miała
ona rozgromić Austrię i zmiadździć

Niemcy swojemi olbrzymiami masami.
Tymczasem Rosja straciwszy miliony
w zabitych, rannych i jeńcach, ty-
siące armat i nieprzebrane zapasy
amunicji i prowiantu, cofa się dzisiaj
wstecz. Jest to katastrofa nie tylko
Rosji, ale całej koalicji, której pomoc
najsilniejszą stanowiła właśnie olbrzy-
mia potęga armji białego cara.

Obwód koalicji pęka w tem miejscu,
w którym była najgrubszą i najsil-
niejszą — od strony rosyjskiej. Pow-
stała stąd ogromna luka nie zapełni
trójporozumienie ani armją włoską,
którą wprowadziło w ruch przeciwko
Austrii, ani żadną inną, którą by w
danym razie mogło postawić prze-
ciwko mocarstwom centralnym. Jeśli
Rosja będzie pobita, koalicja utraci
najważniejsze swoje atout, którego
już niczem zastąpić nie zdoła. Zwy-
cięstwo zaś nad Rosją zbliża się co-
raz wyraźniej.

W Dardanelach flota angielsko-
francuska daremnie straciła 10 pan-
cerników, mnóstwo mniejszych okrę-
tów, dziesiątki tysięcy ludzi i dwa
miesiące czasu. Tak więc potężna
koalicja całego niemal świata, po dzie-
sięciu miesiącach wojny nie tylko ni-
gdzie nie zdołała zadać mocarstwom
centralnym ciosu śmiertelnego, nie
tylko nie osięgnęła sama żadnych po-
ważnych rezultatów, ale także nie po-
trafiła pozbawić mocarstw centralnych
owoców ich zwycięstw.

Potęga natomiast, którą Niemcy
i Austro-Węgry w ciągu wojny tej
rozwinęły i ciągle jeszcze rozwijają,
musi zadziwić świat, który w dzie-
jach swoich nigdy jeszcze i nigdzie
nic podobnego nie widział.

W sprawie nędzy w Królestwie.

Obywatel ziemski dr. Tadeusz Szutkryński
z Bolechowa w Poznańskim, członek
Komitetu niesienia pomocy w Królestwie,
zamieszcza w pismach poznańskich następujące
pismo:

Gdy pod koniec ubiegłego roku zaczęły
nadechodzić wieści o strasznych spustosze-
niach, które wojna wyrządziła w Królestwie
Polskim i Galicji, nie było w dzielnicy na-
szej serca, któreby nie pragnęło przyjść z po-
mocą nieszczęśliwym.

Wszakże tam płonęły i w gruzach le-
żały miasta i wioski braci naszych, a oni tu-
łali się bezdomni wśród zimna, głodem przy-
mierając.

Wielu przyjęta Warszawa i gościny
wachód, lecz coż stanie się z tymi, którzy
pozostali, biłkując się po lasach i polach?

Nie czekając na wezwanie, zaczęto da-
wać na ręce Rady Narodowej dla bezdom-
nych pieniądze, bo czego innego dać nie by-
ło można. A gdy powołany przez ś. p. księ-
dza arcybiskupa komitet odezwał się do spo-
łeczeństwa, prosząc o pomoc dla ratowania
ludności w Królestwie, hojne datki od bogat-
ych i ubogich napływać zaczęły.

